

MILIEUADVIES

aan	Gemeente Utrechtse Heuvelrug
t.a.v.	K. van de Velde
kopie aan	
opsteller	D. Storm
telefoon	030 – 69 99 570
datum	11 oktober 2012
kenmerk	UHR1210.A201/projectnummer
doc.ref	Document1
onderwerp	Milieuadvies Bestemmingsplan Doorn Zuidoost
aantal pag.	25 (inclusief deze pagina)
bijlage	Bijlage 1 Milieukwaliteitsprofiel 'Wonen – buiten centrum Bijlage 2 Bodeminformatie kaart Bijlage 3 Geluidscontouren kaart Bijlage 4 Luchtkwaliteitskaarten Bijlage 5 Overzicht bedrijven vanuit bedrijfsinformatiesysteem Omgevingsdienst

Korte inhoud

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de Omgevingsdienst regio Utrecht gevraagd te adviseren voor het conserverend bestemmingsplan Doorn Zuidoost. De milieu- en omgevingsthema's die in dit advies worden behandeld zijn: gebiedsgericht milieubeleid, bodem, bedrijven- en milieuzonering, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en duurzaamheid.

In dit advies is geen rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen zoals nieuwe woningen en bedrijven of bedrijven aan huis. Nieuwe ontwikkelingen die in het bestemmingsplan worden beschreven zullen later mogelijk worden gemaakt via ruimtelijke procedures en projecten en worden te zijner tijd beoordeeld op basis van de in het milieubeleidsplan vastgelegde gewenste milieukwaliteit. De vertaling van de gebiedsgerichte milieuambities uit het milieubeleidsplan naar de concrete situatie vindt plaats bij de uitwerking van ruimtelijke plannen in het gebied.

Begrenzing plangebied

Het plangebied 'Doorn Zuidoost' omvat het zuidelijke deel van het dorp Doorn in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Globaal wordt het plangebied als volgt begrensd:

De noordgrens van plangebied wordt gevormd door Dorpsstraat (N225) in Doorn. Ten westen is het plangebied begrensd door de straten Kombos en Wijngaardsesteeg, inclusief de ijs- en skeelerbaan. De zuidgrens loopt globaal onder de woningbouw van Doorn Zuidoost. De oostgrens wordt deels gevormd door de Langbroekerweg (N227) richting de Dorpsstraat. De plangrenzen zijn weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Overzichtskaat bestemmingsplan Doorn Zuidoost

Toelichting

Gebiedsgericht Milieubeleid

Toepassing van milieuwetgeving draagt in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. De milieuwetgeving zorgt er voor dat bij de ontwikkeling van functies en activiteiten voldaan wordt aan de basiskwaliteiten van de omgeving. Wat men zich vaak niet realiseert is dat wettelijke normen voor een minimaal toelaatbare kwaliteit staan. Ook wordt er voorbijgegaan aan het feit dat ieder gebied eigen kwaliteiten heeft. Door de wettelijke normen als enige randvoorwaarden te hanteren is er een reële kans dat ontwikkelingen in gebieden met een hoge leefkwaliteit er toe leiden dat er juist ongewild een verslechtering van deze kwaliteit optreedt. Daarom is in het Milieubeleidsplan 'Natuurlijk Duurzaam' 2009-2012 gebiedsgericht milieubeleid een belangrijk uitgangspunt. Het milieubeleidsplan stelt duurzaamheid voorop. Intern zet de gemeente in op duurzaamheid, maar ook buiten de gemeentelijke organisatie wordt duurzaamheid gestimuleerd. In 2035 wil de gemeente klimaatneutraal zijn en in 2015 wil de gemeentelijke organisatie energieneutraal zijn. Daarnaast streeft de gemeente naar een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Hiertoe wil de gemeente de bestaande milieukwaliteit behouden en waar mogelijk verbeteren. Dit betekent dat er ook eisen worden gesteld aan ruimtelijke ontwikkelingen, enerzijds op gebouwniveau en anderzijds op omgevingsniveau. Het Milieubeleidsplan beschrijft de duurzaamheidsambities van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. In het milieubeleidsplan staan vier pijlers centraal:

1. duurzaamheid
2. gemeentelijke interne duurzaamheidszorg
3. klimaat, energie en duurzaam bouwen
4. kwaliteit van de leefomgeving

Gebiedsgericht milieubeleid heeft als doel om milieukwaliteit te borgen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gebiedsgericht beleid maakt het mogelijk om, daar waar dit gewenst of nodig is, tot differentiatie in milieukwaliteit te komen. Het motto hierbij is: "de juiste milieukwaliteit op de juiste plek". Met gebiedsgericht milieubeleid is het kwaliteitsniveau afhankelijk van de situatie in verschillende gebieden, zoals bijvoorbeeld een stadscentrum, een suburbane woonwijk, een bedrijventerrein of een natuurgebied. Door ambities af te stemmen op de kenmerken van een gebied, kunnen de karakteristieke kwaliteiten van een gebied worden beschermd of verbeterd. Met behulp van gebiedsgericht milieubeleid worden milieuvorwaarden en -ambities voor de ontwikkeling van specifieke gebieden vroegtijdig geformuleerd en kunnen ze gestructureerd en op het juiste moment worden ingebracht bij ruimtelijke planvorming.

Gebiedstypen en milieukwaliteitsprofielen

Een gebied met een typerende set van ruimtelijk-functionele kenmerken, zoals wonen of kantoren, wordt een 'gebiedstype' genoemd. Aan gebiedstypen kunnen toepasselijke (milieu)kwaliteitscriteria worden verbonden. Zodoende worden ambities voor bijvoorbeeld geluid, luchtkwaliteit, water of energie specifiek afgestemd op de ruimtelijk-functionele kenmerken van gebieden. Een milieukwaliteitsprofiel is een hulpmiddel om de passende milieumambities voor een bepaald gebied samenhangend uit te drukken. Per gebied wordt de gewenste milieukwaliteit op de relevante milieuthema's aangegeven. Met het opstellen van het milieukwaliteitsprofiel ontstaat vroegtijdig duidelijkheid over de milieu-inzet en de bandbreedte voor ruimtelijke initiatieven.

Voor Utrechtse Heuvelrug zijn de volgende acht gebiedstypen geformuleerd; Centrum dorp, Wonen – buiten centrum, Bedrijventerreinen, Kantoren en publieksintensieve voorzieningen, Landelijk gebied, hoofdfunctie agrarisch, Landelijk gebied, verweving van functies, Landelijk gebied, hoofdfunctie natuur en Verkeersassen. Voor het plangebied Doorn Zuidoost is het gebiedstype 'Wonen – buiten centrum' en 'Verkeersassen' van toepassing (bijlage 1).

Per gebiedstype is een milieukwaliteitsprofiel opgesteld, dat wordt gebruikt voor de milieu-inzet bij het opstellen van bestemmingsplannen, grote ruimtelijke projecten, beleidsplannen of structuurvisies en gebiedsvisies.

Per gebiedstype en per milieuaspect zijn drie niveaus benoemd: het 'wettelijk niveau', de 'huidige kwaliteit' en de 'gebiedsambitie'. Er zijn drie ambitieniveaus:

1. Wettelijk niveau
Het wettelijk niveau is de minimale kwaliteit, vastgesteld door de nationale overheid en is het laagste, wettelijk verplichte minimum dat voor een milieuaspect mogelijk is.
2. Huidige kwaliteit
De huidige kwaliteit is het actuele kwaliteitsniveau, dit kan gelijk zijn aan de wettelijke grenswaarde maar kan daar ook boven liggen. In de gemeente Utrechtse heuvelrug ligt de huidige kwaliteit op veel plaatsen hoger dan wettelijk verplicht. Het is van belang deze kwaliteit te behouden en waar mogelijk te verbeteren.
3. Gebiedsambitie
Het hoge ambitieniveau geldt nagenoeg als de meest optimale milieukwaliteit binnen een gebiedstype en is het hoogste kwaliteitsniveau. Om dit te bereiken moeten voorzieningen worden getroffen.

Toetsing van ontwikkelingen

Voor dit milieuadvies is de Omgevingsdienst er vanuit gegaan dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in dit conserverend bestemmingsplan.

Als er nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt via ruimtelijke procedures en projecten worden deze beoordeeld aan de hand van het gebiedsgerichte milieubeleid van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Per ontwikkeling wordt aangegeven welk gebiedstype van toepassing is, in hoeverre wordt voldaan aan de milieuambities en hoe de gemeentelijke milieuambities worden behaald.

Bodem

Bij bodem wordt onderscheid gemaakt in de fysische en de chemische bodemkwaliteit. De fysische bodemkwaliteit heeft betrekking op de opbouw en samenstelling van de bodem. Hierbij valt te denken aan draagkracht en in de bodem aanwezige voorwerpen, zoals archeologische vondsten. Op de fysische bodemkwaliteit wordt in dit advies niet nader ingegaan. Dit advies gaat in op de chemische bodemkwaliteit, waarbij mogelijke verontreinigingen centraal staan.

Wettelijk kader

Voor bodem is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht. Deze bevat artikelen ter voorkoming van en de omgang met bodemverontreiniging. In de Circulaire Bodemsanering 2009 zijn interventiewaarden, streefwaarden/achtergrondwaarden vastgelegd voor de diverse verontreinigende stoffen. De achtergrondwaarde/streefwaarde geeft het kwaliteitsniveau aan waarbij een verwaarloosbaar risico bestaat. De interventiewaarde geeft aan dat er sprake is van een ernstige of dreigende vermindering van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier.

Het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) bevat voorschriften die dienen voor uitvoering van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro). Op grond van de Bro, artikel 3.1.6, verricht de gemeente bij de voorbereiding van een bestemmingsplan onderzoek naar de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Ook wordt onderzoek naar bodemverontreiniging uitgevoerd op die locaties binnen het plangebied, waarvan een bestemmingswijziging wordt voorgesteld. Bij functiewijzigingen in het kader van bestemmingsplannen moeten risico's van bodemverontreiniging worden onderzocht. Om te voorkomen dat woningen op verontreinigde grond worden gebouwd, stelt de Woningwet de verplichting

dat de aanvrager van een omgevingsvergunning (bouwen) een verkennend bodemonderzoek laat uitvoeren. Hierbij zal de aanvrager, in het kader van de Bouwverordening, moeten aantonen dat de bodem geschikt is (of geschikt is gemaakt) voor het beoogde doel. Als er sprake is van een potentieel geval van ernstige bodemverontreiniging dan treedt een omgevingsvergunning pas in werking nadat de provincie heeft ingestemd met de wijze van uitvoeren van de bodemsanering of totdat nader onderzoek heeft uitgewezen dat er géén sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. In dit advies is voor het conserverend bestemmingsplan een inventarisatie gegeven van de huidige bodemsituatie in het plangebied Doorn Zuidoost.

Bodemonderzoeken

In het bestemmingsplangebied zijn diverse bodemonderzoeken uitgevoerd. Op de kaart in bijlage 2 is de locatie weergegeven waar een bodemonderzoek is uitgevoerd. Het gaat om een locatie waar in het verleden een verontreiniging met zware metalen in de bovengrond is aangetroffen. De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er voor dit conserverend bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden. Als er op deze locatie een (her)ontwikkeling wordt gestart moet er vervolg aan het bodemonderzoek worden gegeven, omdat er een verontreiniging is aangetroffen of omdat de locatie niet volledig is onderzocht. Nu er geen nieuwe activiteiten worden ondernomen op deze locatie is nader onderzoek op deze locatie niet noodzakelijk.

Wet bodembescherming-locaties (wbb-locatie)

Een Wbb-locatie is een locatie waar (vermoedelijk) sprake is, of was, van een ernstig geval van bodemverontreiniging. De provincie Utrecht is in dergelijke gevallen bevoegd gezag. In het bestemmingsplangebied zijn twee Wbb-locaties aanwezig (zie tabel 1 en bijlage 2).

Tabel 1: Wbb-locaties in het bestemmingsplangebied en de bijbehorende status en vervolg (d.d. 9 mei 2011)

Adres	Status en vervolg
Dorpsplein 8 (UT031500038)	Status: potentieel urgent; vervolg: bij (her)ontwikkeling uitvoeren historisch onderzoek
Langbroekerweg 1 (UT031500011)	Status: potentieel urgent; vervolg: bij (her)ontwikkeling uitvoeren historisch onderzoek

Ondergrondse brandstoftanks

In het bestemmingsplangebied zijn enkele ondergrondse tanks gelegen. Deze zijn gesaneerd met kiwa-certificaat en behoeven geen vervolg.

Binnen het gebied bevinden zich twee bovengrondse tanks waarvan de status onbekend is. Deze bovengrondse tanks zijn op de kaart in bijlage 2 weergegeven.

Gedempte sloten en stortplaatsen/ophogingen

In 2004 is in opdracht van de provincie Utrecht door ReGister/DHV een inventarisatie gemaakt van gedempte sloten en stortplaatsen/ophogingen. Uit deze inventarisatie blijkt dat in het bestemmingsplangebied een aantal gedempte sloten aanwezig zijn. Een kaart met de bij de Omgevingsdienst bekende gevallen is als bijlage 1 opgenomen. Onbekend is waarmee deze sloten zijn gedempt.

Historisch bodembestand (HBB)

De provincie Utrecht heeft in 2004 door ReGister historisch onderzoek uit laten voeren naar verdachte activiteiten zoals (voormalige) bedrijfsactiviteiten en ondergrondse brandstoftanks. Het onderzoek is op 14 april 2004 afgerond en heeft een digitaal bestand opgeleverd. Aan elke locatie met één of meerdere verdachte activiteiten is een dominante NSX¹-score gekoppeld. Een NSX-score wordt bepaald aan de hand van een UBI²-code. De dominante NSX-score (hoogste score) wordt bepaald aan de hand van de dominante UBI-code (meest verdachte activiteit).

¹ NSX = de indicatieve prioriteit van een verdachte locatie gebaseerd op de toxiciteit van vermoedelijk aanwezige stoffen, en de kans deze stoffen aan te treffen. Hoe hoger de NSX-score des te hoger de prioriteit.

² UBI = Uniforme Bron Indeling. Een code voor een bepaalde activiteit.

De locaties met een NSX-score groter dan 100 zijn weergegeven op de kaart in bijlage 2. Een score groter dan 300 wil zeggen dat sprake is van een bedrijf met bodembelastende activiteiten die kunnen een potentieel geval van ernstige bodemverontreiniging veroorzaken. Bij (her)ontwikkeling moet verkennend bodemonderzoek uitwijzen of deze potentiële bodembedreigende activiteiten een bodemverontreiniging hebben veroorzaakt.

Infiltratie/kwel en grondwaterbeschermingsgebied

Het bestemmingsplangebied ligt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied. In het gehele bestemmingsplangebied is sprake van kwel (0,5-1 mm per dag).

Conclusie

In de bovenstaande paragraaf is een inventarisatie gegeven van de huidige bodemsituatie in het plangebied Doorn Zuidoost. In het plangebied is op een locatie bodemonderzoek bekend met de status 'Potentieel ernstig verontreinigd, maar niet urgent om te saneren'. Verder zijn er ook twee wbb-locaties bekend. Voor al deze locaties geldt dat er bij (her)ontwikkelingen binnen het gehele bestemmingsplangebied rekening moet worden gehouden met de hierboven beschreven bronnen van bodemverontreiniging.

De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er bij het opstellen van dit bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden en dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Bij nieuwe (her)ontwikkelingen is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Bedrijven en milieuzonering

Een goede ruimtelijke ordening beoogt het voorkomen van voorzienbare hinder en gevaar door milieubelastende activiteiten. Door bij nieuwe ontwikkelingen voldoende afstand in acht te nemen tussen milieubelastende activiteiten en milieugevoelige functies worden hinder en gevaar voorkomen (goed woon- en leefklimaat) en wordt het bedrijven mogelijk gemaakt zich binnen aanvaardbare voorwaarden te vestigen. Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt getoetst conform de VNG handreiking 'Bedrijven en milieuzonering' (editie 2009), de Wet milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet geurhinder.

Bestaande bedrijven

Aan de hand van het bedrijveninformatiesysteem van de Omgevingsdienst (Geoloket) is in bijlage 5 een overzicht opgenomen van de bedrijven binnen het bestemmingsplangebied. Tevens is een beknopte beschrijving gegeven van de (bedrijfs)activiteiten.

De Omgevingsdienst adviseert een gevelinventarisatie naar alle bedrijven in het plangebied uit te voeren zodat naast de informatie uit het bedrijfsinformatiesysteem van de Omgevingsdienst ook informatie bekend is over bestaande bedrijven.

Bedrijven- en milieuzonering

Bedrijven en milieuzonering wordt toegepast om te beoordelen of nieuwe bedrijven zich kunnen vestigen op een locatie. In de ruimtelijke ordening is dit belangrijk, omdat met het aangeven van een maximale categorie bedrijven binnen een bedrijfsbestemming gestuurd kan worden op de vestiging van nieuwe bedrijven. De milieucategorieën zijn afkomstig uit de tabellen (SBI) van het paarse boekje. De categorieën bij bedrijven komen tot stand doordat van een activiteit de grootste afstand van milieuhinder (geluid, gevaar etc) wordt genomen in de tabel. Dit hoeft niet overeen te komen met de werkelijke situatie, het gaat om richtwaarden.

In de praktijk betekent dit dat voor bestaande bedrijven in een conserverend bestemmingsplan gekeken moet worden naar de locatie waar een bedrijf gevestigd is en te bepalen op basis van de

nabijheid van woningen en de infrastructuur welke bedrijven in welke maximale milieucategorie toegestaan moeten worden.

Voor het conserverend bestemmingsplan Doorn Zuidoost heeft de Omgevingsdienst een overzicht gemaakt van bedrijven binnen het bestemmingsplangebied. Belangrijkste stappen nu zijn:

1. Benoem welke inventarisatie gegevens zijn gebruikt en als er te weinig actuele gegevens bekend zijn dan adviseert de Omgevingsdienst een gevelinventarisatie uit te voeren.
2. Geef aan welke bedrijven er zijn en welke een andere bestemming dan een bedrijvenbestemming (Detailhandel, Kantoren, Maatschappelijk etc.) kunnen krijgen.
3. Kijk op welke manier de bedrijvenlijst (niet zomaar alle soorten bedrijven toestaan) toegepast moet worden in het bestemmingsplan en bepaal welke maximale milieucategorie toegestaan wordt.

De Omgevingsdienst merkt op dat net buiten het plangebied (agrarische) bedrijven zijn gesitueerd die met hun geurcontour over het bestemmingsplangebied liggen. De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in dit bestemmingsplan. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn met geurgevoelige objecten dan moet er voor deze specifieke locaties nader onderzoek plaatsvinden.

Conclusie

Voor dit milieuo advies is er een inventarisatie gemaakt van bedrijven in het plangebied waarbij de bedrijvigheid uit het bedrijveninformatiesysteem van de Omgevingsdienst inzichtelijk is gemaakt. De Omgevingsdienst adviseert een gevelinventarisatie naar alle bedrijven in het plangebied uit te voeren zodat naast de informatie uit het bedrijfsinformatiesysteem ook fysieke informatie bekend is over bestaande bedrijven.

Voor het conserverend bestemmingsplan Doorn Zuidoost heeft de Omgevingsdienst een overzicht gemaakt van bedrijven binnen het bestemmingsplangebied.

Belangrijkste stappen zijn:

1. Benoem welke inventarisatie gegevens zijn gebruikt en als er te weinig actuele gegevens bekend zijn dan adviseert de Omgevingsdienst een gevelinventarisatie uit te voeren.
2. Geef aan welke bedrijven er zijn en welke een andere bestemming dan een bedrijvenbestemming (Detailhandel, Kantoren, Maatschappelijk etc.) kunnen krijgen.
3. Kijk op welke manier de bedrijvenlijst (niet zomaar alle soorten bedrijven toestaan) toegepast moet worden in het bestemmingsplan en bepaal welke maximale milieucategorie toegestaan wordt.

Geluid – Wet geluidhinder

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de geluidssituatie in het plangebied Doorn Zuidoost. In dit plangebied is het geluid afkomstig van wegverkeer, railverkeer en gezoneerde bedrijventerreinen inzichtelijk gemaakt.

Wettelijk kader

Tussen de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Wet geluidhinder (Wgh) is een koppeling gelegd. Dat blijkt uit art. 76 en 76a van de Wgh. Dit betekent dat de geluidssituatie binnen het plangebied moet voldoen aan de voorwaarden uit de Wgh. Als nadere invulling van deze voorwaarden heeft de gemeente de beleidsregel hogere waarden Wgh opgesteld. Deze paragraaf beschrijft welke aspecten uit de Wgh relevant zijn voor dit plan en toetst de geluidssituatie hieraan.

De Wgh schrijft voor dat de gemeente de gevolgen van plannen akoestisch moet onderzoeken, als de geluidsgevoelige bestemmingen binnen een geluidszone liggen. De Wgh omschrijft zones langs wegen, spoorwegen en (gezoneerde) industrielawaai. Daarnaast geeft de Wgh aan wanneer sprake is van een geluidsgevoelige bestemmingen. Dit zijn (samengevat) woningen, scholen en diverse gezondheidszorggebouwen.

Binnen de geluidszone geldt een voorkeurswaarde voor de geluidsbelasting bij deze geluidsgevoelige bestemmingen. Hierbij geldt een toetsing per weg. Als de voorkeurswaarde wordt overschreden moet de gemeente onderzoeken of geluidsreducerende maatregelen getroffen kunnen worden (bron- en overdrachtsmaatregelen) om aan de voorkeurswaarde te kunnen voldoen. Pas als hieruit blijkt dat niet aan de voorkeurswaarde kan worden voldaan kan het college ontheffing verlenen van de voorkeurswaarde. Hierbij geldt wel een maximale ontheffingswaarde. Voor wegverkeer is de maximale ontheffingswaarde afhankelijk van een aantal eigenschappen van de locatie. Als een geluidsgevoelige bestemming wordt gerealiseerd buiten de bebouwde kom of in de zone van een auto(snel)weg, geldt een lagere maximale ontheffingswaarde. Ook gelden voor de verschillende geluidsgevoelige bestemmingen andere maximale ontheffingswaarden.

Nieuwe Wgh

Op 1 juli 2012 is de Wet geluidhinder gewijzigd. In de nieuwe wet is voor de rijksinfrastructuur een gewijzigd normenstelsel ingevoerd. Dit heeft geen invloed op het bestemmingsplan Doorn Zuidoost.

Tegelijkertijd is met de wetwijziging de rekenmethode gewijzigd. Zo wordt rekening gehouden met de slijtage van stil asfalt (waardoor het een minder geluidsreducerend effect heeft) en verhoogde emissiefactoren van personenauto's. In praktijk heeft de wijziging van de rekenmethode voor lokale wegen waarschijnlijk geen significante effecten.

Goede ruimtelijke ordening

In het plangebied liggen enkele wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur. Deze wegen zijn volgens de Wgh niet relevant omdat ze geen geluidszone hebben. Toch kan de geluidsbelasting van dergelijke wegen hoger zijn dan de voorkeurswaarde. Het is bekend dat al vanaf een intensiteit van 1.500 motorvoertuigen per etmaal bij asfalt/stille klinkers of 600 motorvoertuigen per etmaal bij klinkers de voorkeurswaarde kan worden overschreden. Daarom moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening de bijdrage van deze wegen ook worden beoordeeld.

Gemeentelijke beleidsregel hogere waarden Wgh

De gemeente draagt zorg voor een zo goed mogelijke akoestische kwaliteit van de leefomgeving in situaties waar geluidsniveaus boven de wettelijke voorkeurswaarden niet kunnen worden voorkomen. Hiervoor stelt de gemeente duidelijke kaders voor ruimtelijke plannen en maakt ze de uitvoering tot het vaststellen van hogere waarden transparant. Het college van B&W heeft daarom de beleidsregel hogere waarden Wgh vastgesteld. In deze beleidsregel worden randvoorwaarden genoemd voor het toestaan van hogere geluidsbelastingen dan de voorkeurswaarde. De voorwaarden zijn geformuleerd als eis of als inspanningsverplichting³.

Milieubeleidsplan 'Natuurlijk Duurzaam'

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een milieubeleidsplan met kwaliteitsprofielen. De relevante profielen zijn met de bijbehorende ambities voor geluid weergegeven in bijlage 1.

Situatie plangebied

Het bestemmingsplan Doorn Zuidoost zal een conserverend karakter krijgen. Dat betekent dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden opgenomen. Voor dit plan is een toetsing aan de Wgh niet aan de orde, omdat alleen nieuwe (ruimtelijke of verkeers-) situaties aan de Wgh worden getoetst.

³ inspanningsverplichting: indien niet aan de voorwaarde kan worden voldaan dient de initiatiefnemer te motiveren waarom dit niet kan of waarom voor een alternatieve oplossing is gekozen

In de toelichting van het bestemmingsplan moet het aspect geluid (met het wettelijk kader) wel worden beschreven. Daarom wordt in onderstaande ter indicatie wel de geluidssituatie in het plangebied omschreven. Binnen het plangebied Doorn Zuidoost is alleen het aspect wegverkeer van toepassing. De breedtes van de geluidszones van de wegen die invloed uitoefenen op het gebied zijn weergegeven in tabel 3. In deze tabel staat ook welke voorkeurswaarde en de maximale ontheffingswaarde geldt op de gevels van de woningen die in plan mogelijk worden gemaakt.

Weg	breedte geluidzone	Voorkeurswaarde	Maximale ontheffingswaarde (deze geldt voor woningen, voor specifieke geluidsgevoelige bestemmingen kan een andere waarde gelden)
Langbroekerweg	200 meter (binnen bebouwde kom) 250 meter (buiten bebouwde kom)	48 dB	63 dB
Dorpsstraat	200 meter	48 dB	63 dB

Tabel 3: voorkeursgrenswaarden en maximale ontheffingswaarden voor wegverkeer

Op de overige wegen (naast de Langbroekerweg en de Dorpsstraat) in het plangebied geldt een maximumsnelheid van 30 km/uur. Deze wegen hebben geen geluidzone, maar kunnen akoestisch relevant zijn. Van de 30 km/uur wegen zijn geen verkeerscijfers bekend bij de Omgevingsdienst. Als er nieuwe ontwikkelingen in het plangebied mogelijk worden gemaakt moet eerst de geluidssituatie in kaart worden gebracht. Om de 30 km/uur wegen akoestisch in kaart te brengen kunnen er vervolgens verkeerstellingen worden uitgevoerd.

Geluidsbelasting binnen het plangebied

De indicatieve berekeningen zijn uitgevoerd met behulp van rekenmodellen die in beheer zijn bij de Omgevingsdienst. Voor wegverkeer is de situatie 2025 bepalend. De geluidscontouren zijn in bijlage 3 weergegeven.

Conclusie

De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in het conserverend bestemmingsplan en heeft in dit advies geen rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen. Een toetsing aan het wettelijk kader niet van toepassing. In de toelichting op het bestemmingsplan moet wel aandacht worden besteed aan het wettelijk kader en het gemeentelijk geluidbeleid. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de tekst in dit advies. De geluidssituatie in het plangebied wordt vooral bepaald door de Langbroekerweg en de Dorpsstraat.

Mochten er nieuwe (her)ontwikkelingen plaatsvinden in het plangebied Doorn Zuidoost dan zal er afhankelijk van de nieuwe bestemming moeten worden getoetst aan het wettelijk kader en gemeentelijk beleid voor het aspect geluid.

Luchtkwaliteit

Luchtkwaliteit heeft betrekking op de concentraties stikstofdioxide en fijn stof afkomstig van het wegverkeer. De invloed op de luchtkwaliteit van bedrijven is onderdeel van bedrijven en milieuzonering. Bij bedrijven en milieuzonering is ook nader ingegaan op geur van veehouderijen.

Wettelijk kader

In 2007 is de Wet luchtkwaliteit in werking getreden. Met deze wet zijn luchtkwaliteitseisen verankerd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer. Er is vastgelegd dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan de in de wet opgenomen grenswaarden en richtwaarden.

De belangrijkste grenswaarden zijn de jaargemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide en de 24-uursgemiddelde grenswaarde voor fijn stof, omdat deze in Nederland worden overschreden. De grenswaarden van de overige stoffen worden, op enkele uitzonderingen na, niet overschreden.

Toetsing aan de grenswaarden is niet voor alle ruimtelijke plannen verplicht. Alleen plannen die in betekenende mate bijdragen worden getoetst aan de grenswaarden. In het Besluit niet in betekenende mate (nibm) is vastgelegd dat een bijdrage van meer dan 3% van de grenswaarde, ofwel 1,2 microgram per m³, wordt getoetst aan de grenswaarden. Deze bijdrage van 3% is in de ministeriële regeling niet in betekenende mate doorvertaald naar 1.500 woningen of 100.000 m² kantooroppervlak.

Naast hoofdstuk 5 van de wet milieubeheer is ook het beginsel van een goede ruimtelijke ordening van toepassing. De formele definitie van het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is: "het coördineren van de verschillende belangen tot een harmonisch geheel dat een grotere waarde vertegenwoordigt dan het dienen van de belangen afzonderlijk". Een goede luchtkwaliteit is één van de belangen, ofwel de luchtkwaliteit dient geschikt te zijn voor de beoogde functie. Daarom is het wenselijk om inzicht te hebben in de luchtkwaliteitsituatie.

In het verlengde van een goede ruimtelijke ordening, gebaseerd op de Wet milieubeheer, is het Besluit gevoelige bestemmingen van kracht. Dit besluit is gericht op functies met gevoelige groepen voor langdurig verblijf zoals bij zorginstellingen, kinderopvang, scholen en bejaardentehuizen. Deze functies mogen niet worden gerealiseerd in gebieden met overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden ten gevolge van provinciale wegen en rijkswegen. Daarnaast wordt geadviseerd zeer terughoudend te zijn met het realiseren van gevoelige bestemmingen bij drukke gemeentelijke wegen.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft een milieubeleidsplan met kwaliteitsprofielen. De relevante profielen zijn met de bijbehorende ambities voor lucht weergegeven in bijlage 1.

Situatie plangebied

Voor Utrechtse Heuvelrug zijn luchtkwaliteitskaarten opgesteld. Hierin zijn alle grote wegen opgenomen. Voor deze luchtkwaliteitskaarten zijn de verkeerscijfers en de omgevingskenmerken, zoals bebouwing, toegevoegd. In bijlage 4 is een uitsnede weergegeven voor de concentraties stikstofdioxide en fijn stof in 2011. Voor de achterliggende jaren zijn de luchtkwaliteitskaarten niet weergegeven, omdat op basis van de huidige inzichten de concentraties stikstofdioxide en fijn stof, ondanks de verkeerstoename, aanmerkelijk lager zijn. De reden is dat de wijzigingen in het bronbeleid van de Europese en nationale overheid en het schoner worden van het wegverkeer.

Uit figuur 1 in bijlage 4 blijkt dat de concentratie stikstofdioxide ruim beneden de wettelijk toegestane jaargemiddelde grenswaarde van 40 microgram per m³ is.

De uurgemiddelde grenswaarde voor stikstofdioxide wordt vanaf concentraties boven de 60 microgram per m³ overschreden. De concentraties in het gebied bedragen circa 20 tot 24 microgram per m³, wat betekent dat ook aan de uurgemiddelde grenswaarde wordt voldaan.

Uit figuur 2 in bijlage 4 is af te leiden dat de concentratie fijn stof ruim beneden de wettelijk toegestane jaargemiddelde grenswaarde van 40 microgram per m³ is.

Naast een jaargemiddelde grenswaarde voor fijn stof is er ook een daggemiddelde grenswaarde van 50 microgram per m³ van kracht, die per jaar 35 keer mag worden overschreden. Aangezien de concentraties fijn stof in het plangebied circa 21 tot 23 microgram per m³ bedragen, wordt ook aan deze daggemiddelde grenswaarde voldaan.

De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er voor dit conserverend bestemmingsplan geen nieuwe (her)ontwikkelingen plaatsvinden, maar als er grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden is het aan te bevelen om de effecten zijn op de luchtkwaliteit inzichtelijk te maken. Dit kan kwalitatief of kwantitatief door het uitvoeren van berekeningen. De Handreiking niet in betekenende mate kan hierbij worden toegepast. Ook dient er dan aandacht te worden besteed aan de mogelijk aanwezige intensieve veehouderij nabij het plangebied, omdat bekend is dat deze een significante invloed kan hebben op de concentraties fijn stof.

Conclusie

De Omgevingsdienst gaat er vanuit dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden meegenomen in dit conserverend bestemmingsplan en heeft in dit advies geen rekening gehouden met nieuwe ontwikkelingen. Binnen het plangebied Doorn Zuidoost zijn de concentraties stikstofdioxide en fijn stof ruim beneden de wettelijke normen. Dit betekent dat er wordt voldaan aan het wettelijke kader, zoals opgenomen in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en dat er geen personen worden blootgesteld aan concentraties boven deze grenswaarden.

In de toelichting op het bestemmingsplan moet wel aandacht worden besteed aan het wettelijk kader en het gemeentelijk milieubeleid. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de tekst in dit advies. Mochten er nieuwe (her)ontwikkelingen plaatsvinden in het plangebied Doorn Zuidoost dan zal er afhankelijk van de nieuwe bestemming eerst moeten worden getoetst aan het wettelijk kader en gemeentelijk beleid. De situatie met betrekking tot de luchtkwaliteit dient dan eerst inzichtelijk worden gemaakt in de toelichting van het bestemmingsplan.

Externe Veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de gevaren die mensen lopen als gevolg van aanwezigheid in de directe omgeving van een calamiteit waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen inrichtingen waar gevaarlijke stoffen worden bewaard en/of bewerkt, transportroutes waarlangs gevaarlijke stoffen worden vervoerd en ondergrondse buisleidingen. De aan deze activiteiten verbonden risico's moeten tot een aanvaardbaar niveau beperkt blijven.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor risicobedrijven is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (REVI). Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is het wettelijke kader vastgelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en de onderliggende regelgeving. De wet- en regelgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen wordt volgens verwachting medio 2012 herzien in samenhang met het vaststellen van het zogenaamde Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het beleid voor ondergrondse buisleidingen is vastgelegd in het Besluit Externe veiligheid buisleidingen (Bevb) welke op 1 januari 2011 in werking is getreden.

Bij de beoordeling van de externe veiligheidssituatie zijn twee begrippen van belang:

- Het plaatsgebonden risico (PR) richt zich als maat voor het risico vanwege activiteiten met gevaarlijke stoffen vooral op de basisveiligheid voor personen in de omgeving van die activiteiten. Aan het PR is een wettelijke grenswaarde verbonden die niet mag worden overschreden. Het PR wordt "vertaald" als een risicocontour rondom een risicovolle activiteit, waarbinnen geen kwetsbare objecten (bijv. woningen) mogen liggen.

- Het groepsrisico (GR) is een maat voor de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Rondom een risicobron wordt een invloedsgebied gedefinieerd, waarbinnen grenzen worden gesteld aan het maximaal aanvaardbare aantal doden, de z.g. oriënterende waarde (OW). Dit is een richtwaarde, waarvan het bevoegd gezag, mits afdoende gemotiveerd, kan afwijken. Deze verantwoordingsplicht geldt voor elke toename van het GR, ook als de OW niet wordt overschreden.

Provinciaal beleid

De Provincie Utrecht heeft in het Provinciaal Milieubeleidsplan 2004-2008 voor verschillende gebiedstypen milieukwaliteitsprofielen opgesteld. Per milieuthema zijn indicatoren gedefinieerd waaraan gewenste kwaliteitsniveaus en ambitiewaarden zijn verbonden. Voor het thema externe veiligheid zijn het plaatsgebonden risico en het groepsrisico als indicatoren gekozen.

Gemeentelijk beleid

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft het hiervoor genoemde provinciale beleidskader naar gemeentelijk niveau vertaald in haar Milieubeleidsplan, zie bijlage 1.

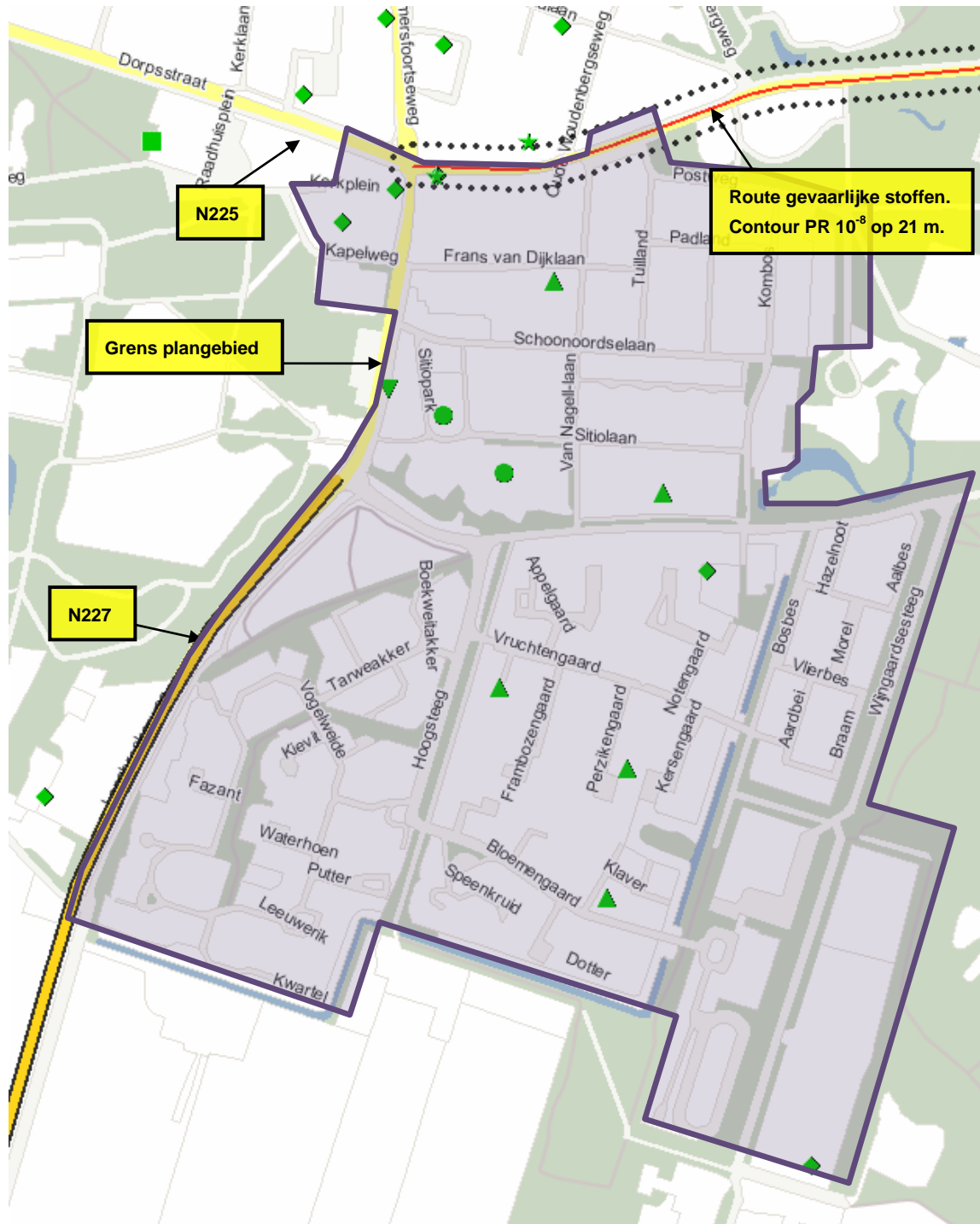
Beleidskader elektromagnetische straling

Risico's van elektrische en/of magnetische straling vallen onder de noemer 'volksgezondheid' en zijn dus in beginsel geen externe veiligheidsaspect. Toetsing van stralingsrisico's is echter ook gerelateerd aan risicoafstanden. Het ligt daarom voor de hand om de beoordeling van stralingsrisico's onder het thema externe veiligheid te borgen.

Voor hoogspanningslijnen is het beleidskader beschreven in het 'Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen' (Min. VROM d.d. 5 oktober 2005). Hierin adviseert de Staatssecretaris van VROM het in acht nemen van een veiligheidszone, waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla.

Voor door zendmasten (omroep, GSM, UMTS, enz.) veroorzaakte elektromagnetische straling zijn in de EU-publicatie 1999/519/EG blootstellingslimieten aanbevolen voor personen die permanent in de nabijheid van zendmasten verblijven. Nederland heeft deze aanbeveling overgenomen en verankerd in de Telecommunicatiewet.

Figuur 2 Risicokaart van het plangebied (bron: Provincie Utrecht)

Bestaande situatie

Binnen en nabij het plangebied kunnen verschillende risicobronnen aanwezig zijn, waarvan de veiligheidscontouren het plangebied kunnen beïnvloeden. Figuur 2 toont een uitsnede van de professionele risicokaart (bron: Provincie Utrecht) waarop de omgeving van het plangebied en de relevante risicobronnen zijn weergegeven. Hierna worden de risico's van de afzonderlijke bronnen nader toegelicht.

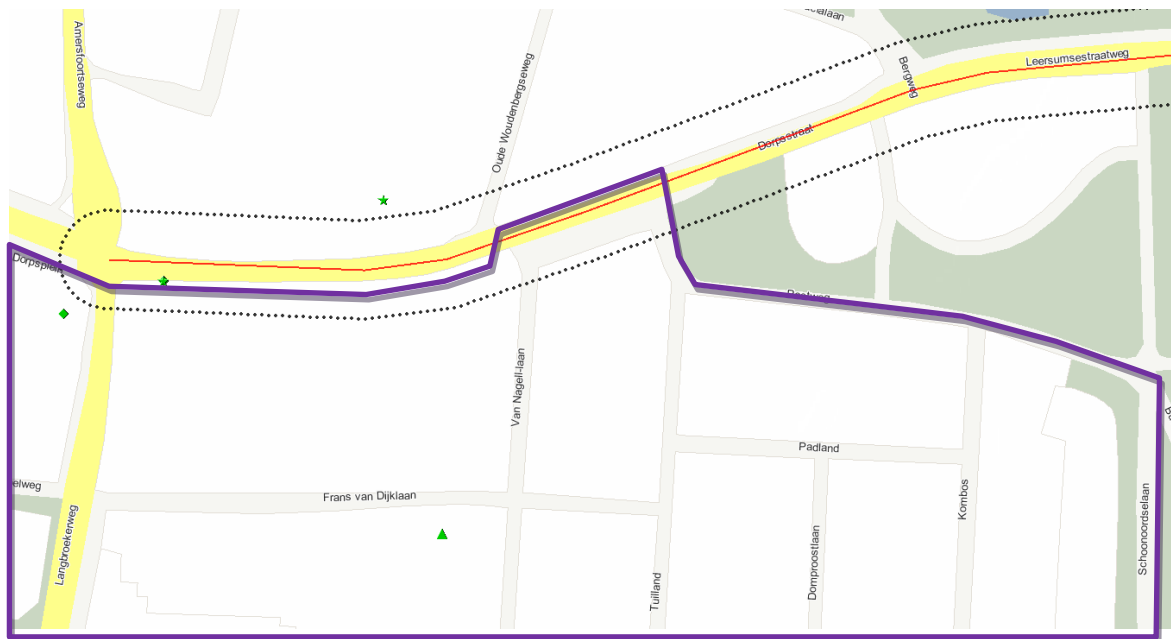
Risicobedrijven

Er bevinden zich geen risicovolle inrichtingen in of in de nabijheid van het plangebied, waarvan de risicocontouren het plangebied doorkruisen.

Transport van gevaarlijke stoffen

Op ruim 3 km ten noorden van het plangebied ligt de rijksweg A12. De risicocontouren langs die weg zijn niet van invloed op het plangebied en daarmee vormt het transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg A12 geen belemmering voor het plangebied.

Figuur 3 laat zien dat over de N225 (Dorpsstraat) transporten plaatsvinden van gevaarlijke stoffen, in dit geval van de categorieën LF1 en LF2 (brandbare vloeistoffen). De hoeveelheden en frequenties zijn echter dusdanig dat er geen PR 10^{-6} en 10^{-7} contour zijn. De 10^{-8} contour bevindt zich op 21 meter aan weerszijden van de weg (de stippellijn in figuur 4). Binnen deze contour zijn enkele kwetsbare objecten gelegen. Het plaatsgebonden risico (PR) ligt momenteel dus tussen 10^{-7} en 10^{-8} en daarmee wordt voldaan aan de huidige kwaliteit voor het profiel "Wonen – buiten centrum". De ambitiekwaliteit is echter $PR \leq 10^{-8}$. Deze wordt niet gehaald. De waarde van $PR 10^{-8}$ is echter een gemiddelde. Per project zal de werkelijke waarde separaat worden bepaald en getoetst.

Figuur 3 Transport van gevaarlijke stoffen over de N225 door het plangebied (bron: Risicokaart Provincie)

Er zijn geen spoorwegen die het plangebied doorkruisen, of waarvan de risicocontouren het plangebied beïnvloeden. De spoorlijn Utrecht-Arnhem ligt 3,5 km ten noorden van het plangebied. Er hoeft geen rekening gehouden te worden met een plaatsgebonden risico of een groepsrisico.

Buisleidingen

Binnen of in de nabijheid van het plangebied bevinden zich geen ondergrondse buisleidingen.

Hoogspanningslijnen

Binnen het plangebied zijn geen hoogspanningsleidingen aanwezig waarvan de veiligheidszone van 80 meter aan weerszijde van een hoogspanningslijn het plangebied beïnvloed.

Zendmasten

Uit de gegevens op de website <http://www.antenneregister.nl/register/map.aspx> blijkt dat in het plangebied zich alleen enkele radiozendamateurs bevinden. Deze bronnen vormen geen belemmering voor ontwikkelingen in het plangebied. In figuur 4 is een kaartuitsnede van het Antenneregister opgenomen, die de ligging van de aanwezige radiozendamateurs in het dikomlijnde plangebied toont.

Figuur 4 Aanwezige zendbronnen in het plangebied; kaartuitsnede Doorn Zuidoost (bron: Antenneregister)

Conclusie

In beginsel blijken uit de voorlopige inventarisatie van de externe veiligheidsrisico's geen knelpunten voor het plaatsgebonden risico of het groepsrisico.

MER

Informeel mer-beoordeling wordt nog uitgevoerd.

Duurzaamheid

In dit advies voor het conserverend bestemmingsplan Doorn Zuidoost wordt op basis van het (ruimtelijk) beleid voor duurzaamheid een kader geschetst van het wetgevend kader op nationaal niveau en van de gemeente.

Landelijk beleid

1. *Lente akkoord*

Lente akkoord is een afspraak tussen de Rijksoverheid (Ministerie van Binnenlandse zaken, VROM) en marktpartijen (Bouwend Nederland, NEPROM, NVB en AEDES) om op korte termijn steeds energiezuiniger te gaan bouwen rekening houdend met het klimaat, eindige brandstoffen en woonlasten.

De volgende ambities zijn afgesproken:

- In 2011 zijn de nieuwbouwwoningen die we realiseren 25% energiezuiniger dan volgens de bouweisen van 2007.
- In 2015 zijn de nieuwbouwwoningen die we realiseren 50% energiezuiniger dan volgens de bouweisen van 2007.
- In 2015 is het commercieel vastgoed dat we realiseren 50% energiezuiniger dan volgens de bouweisen van 2007.

Vanaf 2020 is het realiseren van energieneutrale gebouwen met het tekenen van het Lente akkoord afgesproken (EPC= 0,0). Let wel: dit geldt alleen voor gebouwgebonden energie. Gebruikersenergie is hierin niet meegenomen.

2. *Bouwbesluit 2012*

Het bouwbesluit is per 1 april 2012 aangescherpt.

De overheid stimuleert duurzaam bouwen door steeds strengere eisen te stellen aan de energieprestatie van gebouwen. Zij streeft naar het energieneutraal bouwen in 2020. Hierdoor is met name het aspect "energie in de gebruiksfase" in wetgeving verankerd.

De aanscherping van de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) voor de woningbouw loopt gelijk met de afspraken in het lente akkoord.

In het bouwbesluit zijn eisen opgenomen ten aanzien van de te behalen EPC. Naar verwachting zal in 2020 de EPC uiteindelijk worden aangescherpt tot 0 dat staat voor energieneutraal.

Het kwantificeren van milieu-uitstoot van het gebouw

Verdere aanpassingen in het bouwbesluit: van constructie-onderdelen van een woonfunctie en kantoren van meer dan 100 m², dient de uitstoot van broeikasgassen en de uitputting van grondstoffen gekwantificeerd te worden. Hiervoor kan o.a. GPR-gebouw voor gebruikt worden. Dit is als het ware materiaalgebonden CO₂ uitstoot.

Aanscherpen minimale isolatiewaarde

In het bouwbesluit 2012 wordt ook de minimale isolatiewaarde van Rc=2,5 aangescherpt naar Rc= 3,5 voor dichte buitenoppervlakten. Maar er loopt ook een onderzoek of dit niet verder omhoog moet naar een Rc=5,0. Het resultaat van dit onderzoek wordt in april 2012 verwacht.

3. *Duurzame GWW sector (duurzaam inkopen)*

Voor de Grond-, Weg- en Waterbouw wordt binnen duurzaam inkopen 15 productgroepen uit de GWW-sector zijn duurzaamheidscriteria vastgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De Rijksoverheid heeft als ambitie om in 2010 bij 100 procent van haar inkopen duurzaamheid mee te nemen: voor provincies en waterschappen is dit 50 procent, voor gemeenten 75 procent. Alle partijen streven naar 100 procent in 2015.

Provinciaal beleid

In het streekplan 2005-2015 is het provinciaal beleid voor duurzame energie hoofdzakelijk gericht op windenergie en biedt daarmee een beperkt kader voor andere vormen. De ruimtelijke verordening (september 2009) bevat regels waarmee rekening moet worden gehouden bij het opstellen van bestemmingsplannen. Voor duurzame energie zijn geen richtlijnen opgenomen.

Op 5 juli 2011 heeft GS een voorontwerp structuurvisie vastgesteld, waarin zij de ambitie uitspreekt om in 2040 als provincie klimaatneutraal en klimaatbestendig te zijn. De provincie streeft bij gebiedsontwikkelingen naar zelfvoorzienendheid voor energie en vraagt om ruimtelijke plannen te voorzien van een paragraaf over de wijze waarop het plan rekening houdt met energiebesparing en het toepassen van duurzame energiebronnen. Voor windenergie en biomassa zijn ruimtelijke kaders opgesteld. In het algemeen geldt voor windturbines dat, vanwege de ruimtelijke impact, de voorkeur uitgaat naar andere vormen van duurzame energie.

Het beleid stimuleert energieopwekking uit biomassa. Biomassa wordt geïmporteerd, geproduceerd en geëxporteerd in de provincie. Om de beschikbare biomassa zo duurzaam en efficiënt mogelijk in te zetten, worden in de ruimtelijke verordening richtlijnen opgenomen voor biomassa-installaties, waaronder zowel vergistingsinstallaties als verbrandingsinstallaties verstaan:

- (co-)vergisting op boerderijniveau past bij de bedrijfsvoering en kan altijd worden gefaciliteerd.
- Een gezamenlijke vergistingsinstallatie van een aantal agrariërs wordt bij voorkeur nabij deze bedrijven en/of nabij een afzetplek gerealiseerd. Landschappelijke inpassing is hierbij belangrijk.
- Grote centrale (co-)vergistingsinstallaties met een totale verwerkingscapaciteit van meer dan 100.000 ton/jaar vestigen zich op bedrijventerreinen of bij grootschalige afval(water)verwerking.

Naast traditionele vormen van vergisting van mest en co-vergistingsproducten en verbranding van houtige biomassa zijn nieuwe technieken in opkomst, zoals droogvergisting en vergassing. Hiervoor is het op voorhand niet mogelijk om de ruimtelijke kaders voor langere periode vast te stellen. Bij initiatieven zal ten aanzien van de locatiekeuze in samenspraak met de betrokken partijen maatwerk worden geboden.

Gemeentelijk beleid

Duurzaam bouwen is een manier van bouwen waarbij het milieu minder wordt belast, er een goede leefkwaliteit wordt gerealiseerd en het gebouw een lange levensduur heeft (bijvoorbeeld door flexibiliteit of goede materiaalkeuze).

De overheid stimuleert duurzaam bouwen door steeds strengere eisen te stellen aan de energieprestatie van gebouwen. Naast wettelijke eisen stimuleren veel gemeenten duurzaam bouwen door gemeentelijk beleid op te stellen.

GPR Gebouw® (versie 4.1)

Het instrument GPR Gebouw helpt bij het meetbaar maken van de duurzaamheid op gebouwniveau. Met dit instrument is de ontwikkelaar flexibel in het bepalen van zijn maatregelen. GPR Gebouw is opgebouwd uit vijf subthema's: Energie, Milieu, Gezondheid, Gebruikskwaliteit en Toekomstwaarde en geeft inzicht in mogelijke maatregelen en hun effect. GPR Gebouw geeft per thema een 'rapportcijfer' uiteenlopend van 6 of 7 (bouwbesluit niveau/minimaal) tot 10 (zeer goed).

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft haar beleid rond klimaat, energie en duurzaam bouwen verwoord in het Milieubeleidsplan "Natuurlijk duurzaam". In 2035 wil de gemeente klimaatneutraal zijn en in 2015 wil de gemeentelijke organisatie energieneutraal zijn. Per gebiedstypen zijn doelen gesteld aan de EPC, EPL en GPR-score van nieuwbouw projecten. Het beleid schrijft het gebruik van het instrument GPR Gebouw bij nieuwbouwprojecten zodat duurzaamheid op gebouwniveau zichtbaar wordt. Een gratis sublicentie van GPR Gebouw kan aangevraagd worden bij de Omgevingsdienst (contactpersoon hiervoor is dhr. E.Mikkers, tel 030 - 69 99 506, e.mikkers@odru.nl).

Figuur 5: Een voorbeeld van een GPR-gebouw® score
(rood cijfer = score onder de ambitie, groen = voldoet aan de ambitie)

Energie

Het gemeentelijke beleid gaat verder dan wettelijke verplicht is. In het milieubeleidsplan staat dan ook de volgende ambitie:

- nieuwbouw van woningen en utiliteit moet 25% zuiniger zijn dan het geldende bouwbesluit. Indien het voor de gemeente een kansrijk project is zoals in het milieubeleidsplan geformuleerd is moet nieuwbouw 50% zuiniger zijn dan volgens het geldende bouwbesluit.

De Omgevingsdienst adviseert om bij de bouw altijd uit te gaan van de trias energetica. Dat wil zeggen:

1. Eerst besparen door zo goed mogelijk te isoleren, lage temperatuurverwarming te gebruiken, warmte waar mogelijk terug te winnen, noodzakelijke installaties zo energiezuinig mogelijk te kiezen, ervoor te zorgen dat de zon in de zomer voldoende afgeschermd is om actieve koeling te voorkomen of te minimaliseren.
2. Duurzame energie gebruiken. De meeste voor de hand liggende opties zijn: Warmtekuudeopslag (WKO), warmtepompen, zonne-energie (stroom en warmte), een biomassa-installatie of gebruik van restwarmte. Vooral zonnestroomsystemen (PV-panelen) zijn sterk in prijs gedaald en zijn in veel gevallen al in ca. 10 jaar terugverdiend.
3. Energie zo efficiënt mogelijk opwekken; concreet gebruik indien nodig HR-ketels of warmtekrachtkoppeling.

In het bestemmingsplan gebied is met de eerste stap, het beperken van de energievraag het meeste te bereiken. Concreet betekent dit het (beter) isoleren van de bestaande gebouwen en woningen. Vooral bij gebouwen van voor 1996 is isoleren in veel gevallen financieel interessant.

Klimaat en energie gebiedsontwikkeling

Een methode om een energiezuinig en klimaatbestendig gebied te realiseren is door de energievraag te beperken, duurzame energiebronnen in te zetten en fossiele energiebronnen zuinig en efficiënt te gebruiken. Dit kan door het realiseren van (collectieve) duurzame warmte- en elektriciteitsvoorzieningen indien hiervoor zich kansen aandienen. Nieuwe gebiedsontwikkelingen klimaatneutraal aan te leggen, waarbij de benodigde energie op een duurzame wijze wordt opgewekt en reststromen voor de omgeving worden benut. Ook de benodigde aanpassingen aan klimaatverandering op (middel)lange termijn moet in kaart worden gebracht en verwerkt in de gebiedsontwikkeling.

Conclusie en aanbeveling

In dit advies is er vanuit gegaan dat er geen nieuwe ontwikkelingen worden gerealiseerd in het plangebied Doorn Zuidoost. Er is enkel (beperkte) uitbreiding en herbouw toegestaan. Hierop is het milieubeleid van de gemeente van toepassing.

Voor nieuwe ontwikkelingen zijn er volop kansen om het gebied te verduurzamen. Voor een hoger duurzaamheidsniveau worden voor de ontwerpfase afspraken gemaakt tussen de architect/ontwikkelaar en gemeente Utrechtse Heuvelrug over hoe de gevraagde GPR gebouw[®]-scores kunnen worden bereikt. Bij de aanvraag voor Omgevingsvergunning levert de bouwende partij een GPR Gebouw berekening in die door de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de Omgevingsdienst wordt beoordeeld.

Duurzaam bouwen omvat verschillende aspecten op zowel het stedenbouwkundige als het bouwkundige vlak. Daarnaast zijn niet alle te nemen maatregelen volledig meetbaar en is afhankelijk van het gebied en de samenhang welke mogelijkheden haalbaar zijn. Lang niet alle duurzaam bouwen maatregelen kosten geld. Sommige maatregelen, zoals zongericht verkavelen kosten niks extra. Door vroegtijdig na te denken over het ontwerp en mogelijke energiebesparende maatregelen, kunnen meer 'gratis' maatregelen toegepast worden.

Andere maatregelen zoals isoleren van woningen zijn in veel gevallen binnen 5 jaar terugverdiend.

Naast energiezuinig en duurzaam bouwen groeit de aandacht voor duurzame energievoorzieningen zoals zonnepanelen. Deze hebben een duidelijke duurzame uitstraling (zichtbaar) en daarmee is een paragraaf voor duurzaamheid in het bestemmingsplan aan te raden.

Voor de realisatie van duurzame energiesystemen zoals zonnestroomsystemen in voornamelijk woonwijken, is behalve de keuze voor een technische oplossing ook de mogelijke financiering van belang. De Omgevingsdienst kan vanaf de inventarisatiefase van het bestemmingsplan ondersteuning bieden met kennis en onderzoek naar de mogelijkheden.

Bijlage 1 Milieukwaliteitsprofiel Wonen – buiten centrum

Wonen – Buiten centrum	Wettelijk niveau	Huidige kwaliteit ⁴	Ambitiekwaliteit
Bodem - Besluit Bodemkwaliteit	Achtergrondwaarden***	Achtergrondwaarden	Achtergrondwaarden
Energie / Dubo - EPL - EPC - GPR Gebouw	6,6 0,6 6	onbekend onbekend onbekend	25% verscherpte EPL 25% verscherpte EPC Gemiddeld 7, bij kansrijke projecten 8
Externe Veiligheid - plaatsgebonden risico (PR) - groepsrisico (GR)	$1 * 10^{-6}$ nvt, motivatieplicht	$1 * 10^{-8} - 1 * 10^{-7}$ $1 * 10^{-8} - 1 * 10^{-6}$ (Drieb) < 0,1 x OW 0,1 – 12 x OW (Drieb)	$\leq 1 * 10^{-8}$ < 0,1 x OW
Geluid - wegverkeer (dB) - bedrijven (dB(A)) - rail (dB)	48* 50 55**	<53 50 <55 <60 (Maarn)	<48 45 <50 <55 (Maarn)
Groen en Natuur - belevingswaarde	n.v.t.	Groen dat behaagt	Groen dat leeft
Licht - dag en avond (lux) 7.00-23.00 uur - nacht (lux) 23.00-7.00 uur	10 2	onbekend onbekend	2 1
Lucht - NO ₂ [µg/m ³] - PM ₁₀ [µg/m ³]	40 31,3	20-22 21-22	18-22 20-21
Verkeer - Fietspaden - Fietsstallingen - Openbaar vervoer	n.v.t.	Ontsluiting op weg met gemengd verkeer en/of lage intensiteit Geen bijzondere voorzieningen Laag frequent, 1x p.u.	Ontsluiting op fietsnetwerk Voldoende stallingen Hoog frequent, 2-4x p.u.
Water - belevingswaarde - afkoppelen (%)	n.v.t.	Basis 10 - 20	Midden 60-100

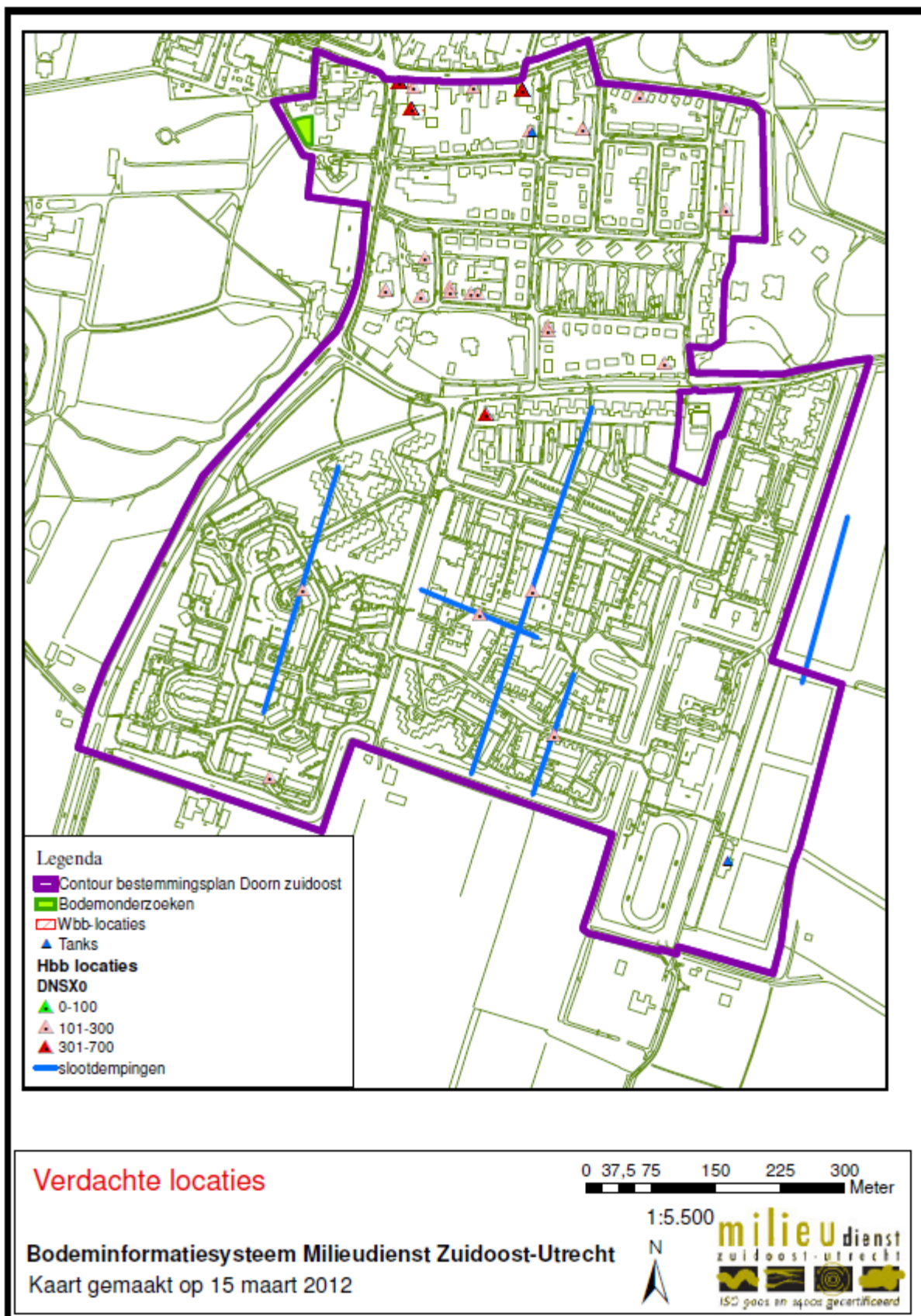
* Met binnen de bebouwde kom een ontheffingsmogelijkheid tot 63 dB en buiten de bebouwde kom tot 53 dB

** Met een ontheffingsmogelijkheid tot 68 dB

***Bouwplannen worden getoetst aan de geldende Circulaire Bodemsanering

⁴ Binnen gebiedstypen heerst niet overal dezelfde huidige kwaliteit, de weergegeven waarden zijn de gemiddelde kwaliteit. In praktijk zal voor elk project apart steeds de huidige kwaliteit worden bepaald. Deze bepaalde kwaliteit is leidend.

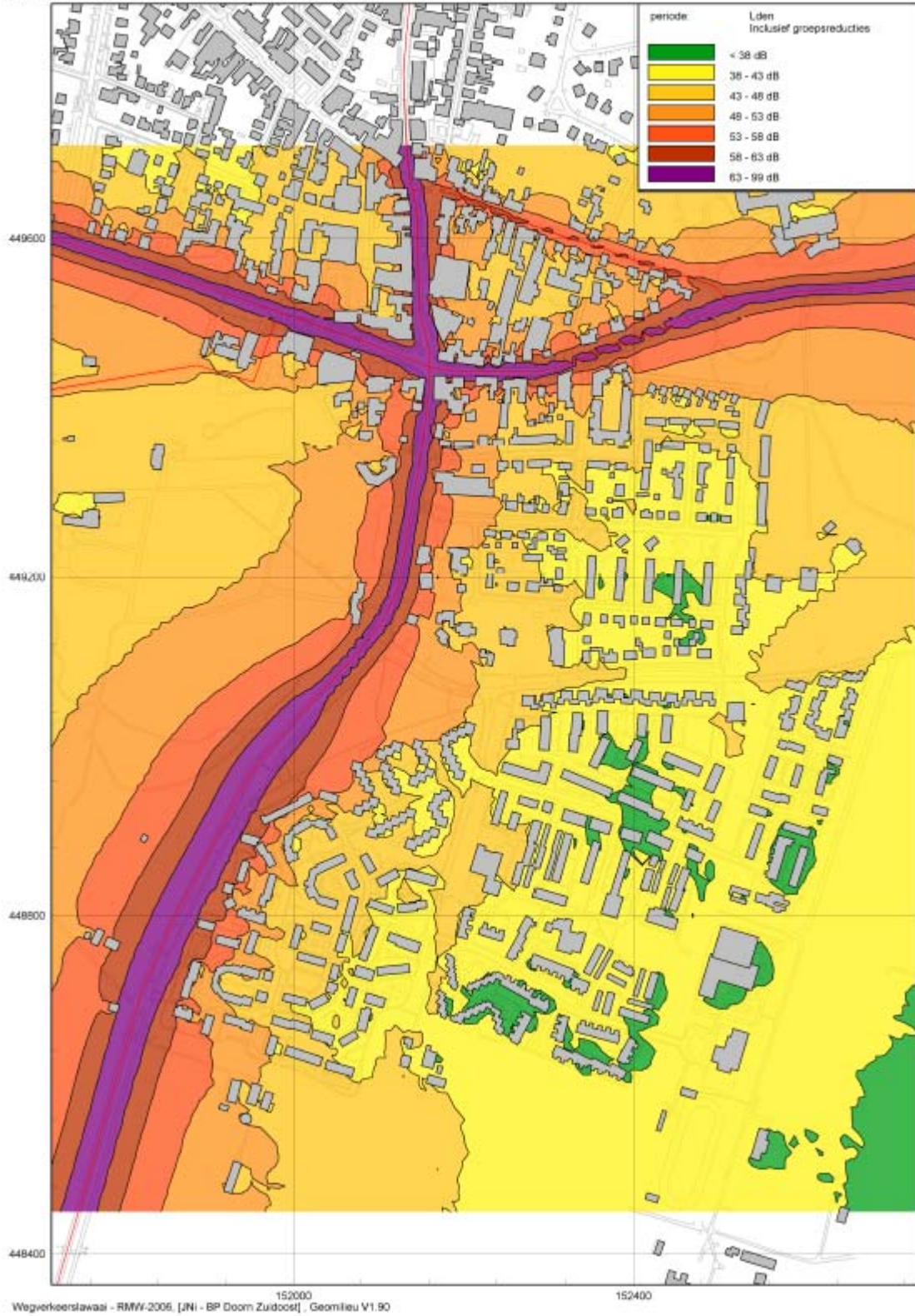
Bijlage 2 Bodeminformatie kaart

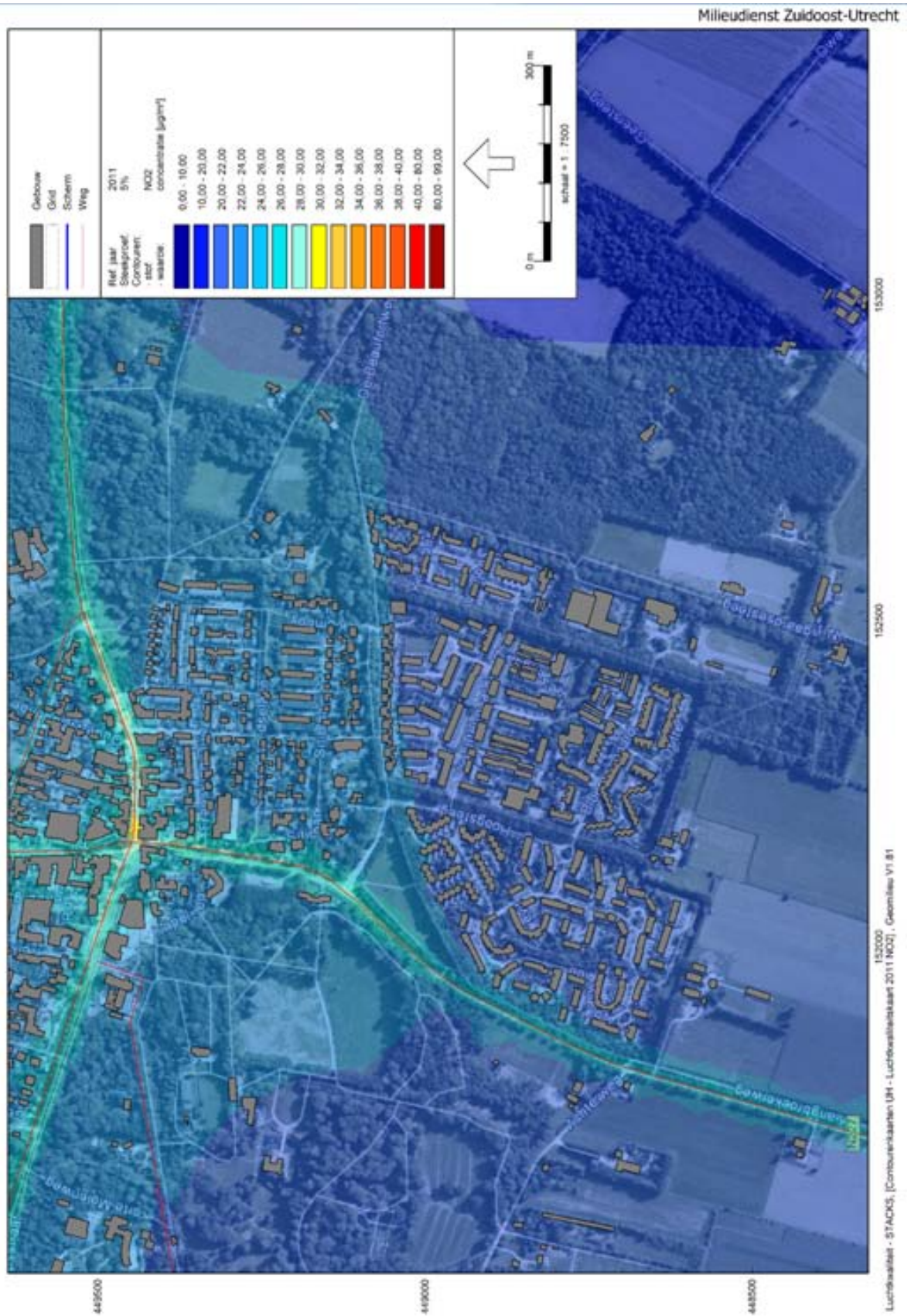
Bijlage 3 Geluidcontouren kaart

BP Doorn Zuidoost
geluidscontouren, inclusief aftrek ex. art. 110g Wgh

Milieudienst Zuidoost-Utrecht

Bijlage 4 Luchtkwaliteitskaarten

Bijlage 5 Bedrijvenlijst

ADRES	NR	NAAM	PLAATS	OMSCHRIJVING
Abrikozengaard	18	De Wijngaard	DOORN	Basisschool
Beaufortweg, De	0	Gzo	DOORN	Gasdrukregel- en meetstations
Bloemengaard	69	Gisbertus Voetiuschool	DOORN	Basisschool
Dorpsplein	4	Tab uitvaartzorg	DOORN	Begrafenisondernemer
Dorpsplein	6	Plein 6	DOORN	Restaurant
Dorpsplein	8	Ortholab Bv	DOORN	Tandtechnisch laboratorium
Dorpsstraat	8	Onbekend (voorheen zat hier een tankstation)	DOORN	Onbekend
Dorpsstraat	26	P.s. Testware	DOORN	Kantoor
Dorpsstraat	30	Autobedrijf Broekhuis	DOORN	Garagebedrijven
Frans van Dijklaan	2	OSG Schoonoord	DOORN	Basisschool
Gooyerdijk	0	Rioolgemaal	DOORN	Riool- en poldergemalen
Kerkplein	1	Kerk	DOORN	Kerkgebouw
Langbroekerweg	1	Imming Keukens	DOORN	Detailhandel en ambachtsbedrijven
Langbroekerweg	0	Gzo	DOORN	Gasdrukregel- en meetstations
Nagellaan, Van	1	Rioolgemaal	DOORN	Riool- en poldergemalen
Perzikaengard	25	De Kameleon	DOORN	Basisschool
Perzikaengard	25 A	Kinderdagverblijf De Driesprong	DOORN	Kinderopvang
Sitiopark	2	Van Ree Accountant	DOORN	Kantoor
Sitiopark	10	Brasserie Rodestein	DOORN	Restaurant
Vruchtengaard	52	Rioolgemaal	DOORN	Riool- en poldergemalen
Wijngaardsesteeg	1a en 2	Sportcomplex (o.a. sporthal, ijs- en skeelerbaan)	DOORN	Sporthal, sportcomplex